

การประกันคุณภาพการศึกษาโดยใช้ระบบบริหารรูปแบบ ToPSTAR
ของครูและผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัด
เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3

สุวรรณี สุวรรณรัตน์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปรัชญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2549

ลิขสิทธิ์เป็นของ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

**THE EDUCATIONAL QUALITY ASSURANCE BY USING
ToPSTAR MODEL OF TEACHERS AND ADMINISTRATORS
UNDER THE JURISDICTION OF NAKHON SI THAMMARAT
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 3**

SUWANNEE SUWANNARAT

**Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education Degree in Educational Administration
Nakhon Si Thammarat Rajabhat University
Academic Year 2006**

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การประกันคุณภาพการศึกษาโดยใช้ระบบบริหารรูปแบบ ToPSTAR
ของครุและผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา
นครศรีธรรมราช เขต 3
ผู้วิจัย นางสุวรรณี สุวรรณ์ดัน^น
สาขาวิชา การบริหารการศึกษา

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

Kh.G.

ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองชัย มากสุพงศ์)

Kee

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีรวรรณ จงจิตรา ศิริจิราภัล)

อนันดา

กรรมการ

(ดร.สุรพงศ์ เอื้อศิริพราหมณ์)

คณะกรรมการสอบ

Kh.G.

ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองชัย มากสุพงศ์)

Kee

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีรวรรณ จงจิตรา ศิริจิราภัล)

อนันดา

กรรมการ

(ดร.สุรพงศ์ เอื้อศิริพราหมณ์)

สุรพงศ์

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วีระยุทธ ชาตะกาญจน์)

Jintya

กรรมการ

(นายสุนทรลักษณ์ เพชรรักษ์คำด้วง)

สุนทรลักษณ์

กรรมการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

Kh.G. Kee

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วีระยุทธ ชาตะกาญจน์) (นายอमพล ศิริพันธ์)

คณบดีคณบดีคุรุศาสตร์

ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน

วันที่ 8 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2550

บทคัดย่อ

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การประกันคุณภาพการศึกษาโดยใช้ระบบบริหารรูปแบบ ToPSTAR ของครูและผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3
ผู้จัดย	นางสุวรรณี สุวรรณรัตน์
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองหัวฯ มาศสุพงศ์
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีรวราณ ใจจิต ศิริจิราวด ดร.สรพงศ์ เอื้อศิริพราหมณี

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาโดยใช้ระบบบริหารรูปแบบ TOPSTAR ของครูและผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 60 คน และครูจำนวน 214 คน รวมจำนวน 274 คน ได้มาโดยกลุ่มผู้บริหารสถานศึกษาใช้กลุ่มประชากร และครูจำนวน 214 คน รวมจำนวน 274 คน ได้มาโดยกลุ่มผู้บริหารสถานศึกษาใช้แบบสำรวจ กลุ่มครูสูงตัวอย่างอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลมี 1 ฉบับ เป็นแบบสำรวจรายการ แบบมาตราส่วนประมาณค่าและคำถามปลายเปิด มีความเชื่อมั่น 0.95 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาโดยใช้ระบบบริหารรูปแบบ
TOPSTAR ของครูและผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษารัตนโกสินทร์ เขต 3
โดยรวมเห็นว่าตรงตามความเป็นจริงมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ครูและผู้บริหารมีความคิดเห็น
ว่าด้านการคงสภาพการประกันคุณภาพตลอดแนวตรงกับความเป็นจริงสูงสุดระดับมากและเห็นว่าด้านด้าน
การวางแผนและรองลงมาคือการกำหนดยุทธศาสตร์เป็นจริงสูงสุดระดับมาก ด้านการรายงานผล
สะท้อนระบบคุณภาพของระบบตรงกับความเป็นจริงต่ำสุดระดับมาก และด้านการประเมินบทพนันและตรวจ
สอบตรงกับความเป็นจริงต่ำสุดระดับมาก

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาโดยใช้ระบบบริหารรูปแบบ ToPSTAR ระหว่างครุและผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

นครศรีธรรมราช เขต 3 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการประทัศน์คุณภาพการศึกษาโดยใช้ระบบบริหาร
รูปแบบ TOPSTAR สถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ระหว่าง
ครุและผู้บริหาร โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการจัดโครงสร้างและด้านการ
รายงานผลลงทะเบียนระบบคุณภาพของระบบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ABSTRACT

The Title	The Educational Quality Assurance by Using ToPSTAR Model of Teachers and Administrators under the Jurisdiction of Nakhon Si Thammarat Educational Service Area Office 3
The Author	Miss Suwannee Suwannarat
Program	Educational Administration
Thesis Chairman	Assistant Professor Thongchai Massupong
Thesis Advisors	Assistant Professor Dr.Veeravan Jongjit SirijiraKal Dr.Surapong Uasiriphornnit

The objective of this research was to study the educational quality assurance by using ToPSTAR Model of teachers and school administrators under the jurisdiction of Nakhon Si Thammarat Educational Service Area Office 3. The subjects used in this study consisted of 60 school administrators and 214 teachers. The instruments used to collect data were rating scale and filled - blank questionnaires. The data were analyzed by means of percentages, arithmetic means, standard deviation and t-test.

The finding were :

1. By using ToPSTAR Model for the educational quality assurance in the opinions of the teachers and school administrators in Nakhon Si Thammarat Educational Service Area Office 3, as a whole, was in accordance with the actual performance at the high level. When individual aspects were considered, it was found that the aspect of viewing the whole system of quality assurance was in accordance with the actual performance at the high level, as well as the aspects of planning and setting policy. However, the aspect of reflecting and the aspect of evaluation and assessment were in accordance with the actual performance at the low level.
2. The comparison of the opinions of the teachers and school administrators concerning the educational quality assurance using the ToPSTAR Model revealed that as a whole, they were not different. However, when individual aspects were considered, it was found that there was a significant difference at the level of .05 in the aspect of system and the aspect of reflection.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือ แนะนำ แก่ไข ในการค้นคว้าและการจัดทำวิทยานิพนธ์ อย่างดีเยี่ยมจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์อิงชัย มาศสุพงศ์ ประธานกรรมการ ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีราวรรณ ใจดิตร ศิริจิราดา และ ดร.สุรพงศ์ เอื้อศิริพราที กรรมการที่ปรึกษา ที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำ ข้อคิดเห็นต่างๆ ในการทำวิจัยตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องตลอดระยะเวลาที่ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยมาโดยตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบคุณผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสังกัดเดียวกันที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ที่ประันญคุณภาพการศึกษาโดยใช้ระบบบริหารรูปแบบ TopSTAR ทุกท่าน และโดยเฉพาะผู้อำนวยการสุนทรัสร์ เพชรรักษ์คำด้วง อาจารย์สุรพล ชูพร้อม อาจารย์นรนงค์ พิตกเมหะ ที่ได้ให้ความร่วมมือในการตรวจสอบเครื่องมือและการตอบแบบสอบถามในการวิจัย และขอขอบคุณ สมานชิกในครอบครัวที่ให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจในการวิจัยเป็นอย่างดีอีกด้วย ขอขอบคุณค่าของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้บริหารสถานศึกษาและ ประเมินและคุณค่าของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้บริหารสถานศึกษาและ ครูในโรงเรียนสังกัดเดียวกันที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 และผู้มีพระคุณทุกท่าน

สุวรรณี สุวรรณรัตน์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ก
สารบัญ	ก
สารบัญตาราง	ก
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัจจุบัน	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
สมมติฐานการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
ประโยชน์ของการวิจัย	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา	7
การประกันคุณภาพและการรับรองมาตรฐานการศึกษา	10
การรับรองมาตรฐานการศึกษา	12
ขั้นตอนการประกันคุณภาพการศึกษา	14
มาตรฐานและตัวบ่งชี้คุณภาพการศึกษา	18
บทบาทของผู้บริหาร ครุ และผู้เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษา	23
การประกันคุณภาพการศึกษาในต่างประเทศ	29
แนวคิดทฤษฎีกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามรูปแบบ ToPSTAR.....	31
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	44

3 วิธีดำเนินการวิจัย	57
ประชากร	57
กลุ่มตัวอย่าง	57
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	57
วิธีสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ	58
การเก็บรวบรวมข้อมูล	59
การวิเคราะห์ข้อมูล	59
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	60
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	62
5 สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ	74
สรุปผลการวิจัย	76
อภิปรายผลการวิจัย	77
ข้อเสนอแนะ	83
บรรณานุกรม	85
ภาคผนวก	92
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	92
ภาคผนวก ข หนังสือขอความร่วมมือในการทดลองใช้เครื่องมือ	94
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย	97
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย	101
ภาคผนวก จ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	103
ประวัติผู้วิจัย	110

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

1 แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล จำแนกตามสภาพ ระดับการศึกษา เพศ และอายุของกลุ่มตัวอย่าง.....	63
2 แสดงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาโดยใช้ระบบบริหาร รูปแบบ ToPSTAR ของครูและผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดเขตพื้นที่ การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3	64
3 แสดงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาโดยใช้ระบบบริหาร รูปแบบ ToPSTAR ของครูและผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดเขตพื้นที่ การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ด้านการอบรมภาพการประกันคุณภาพตลอดแนว.....	65
4 แสดงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาโดยใช้ระบบบริหาร รูปแบบ ToPSTAR ของครูและผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดเขตพื้นที่ การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ด้านการวางแผนและกำหนดยุทธศาสตร์.....	66
5 แสดงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาโดยใช้ระบบบริหาร รูปแบบ ToPSTAR ของครูและผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดเขตพื้นที่ การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ด้านการจัดโครงสร้าง.....	67
6 แสดงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาโดยใช้ระบบบริหาร รูปแบบ ToPSTAR ของครูและผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดเขตพื้นที่ การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ด้านการทำงานเป็นทีม.....	69
7 แสดงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาโดยใช้ระบบบริหาร รูปแบบ ToPSTAR ของครูและผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดเขตพื้นที่ การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ด้านการประเมินบททวนและตรวจสอบ.....	70
8 แสดงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาโดยใช้ระบบบริหาร รูปแบบ ToPSTAR ของครูและผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดเขตพื้นที่ การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ด้านการรายงานผลและท่อนระบบคุณภาพของ ระบบ	72

ตารางที่

๙ แสดงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาโดยใช้ระบบบริหารรูปแบบ ToPSTAR สถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช	73
เขต ๓ ระหว่างครุและผู้บริหาร	73

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่

หน้า

1 แสดงขั้นตอนการตรวจเยี่ยมสถานศึกษา.....	16
2 แสดงขั้นตอนระหว่างการตรวจเยี่ยมสถานศึกษา	17
3 แสดงขั้นตอนหลังการตรวจเยี่ยมสถานศึกษา	18
4 แสดงบทบาทครูในการประกันคุณภาพภายใน	28
5 แสดงวงจรคุณภาพ	33
6 แผนภูมิพัฒนาคุณภาพของโรงเรียน	33
7 มิติคุณภาพ	35
8 การเขียน Flow Chart กระบวนการของระบบ.....	38
9 การพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง	39
10 กระบวนการศึกษาทำงานเป็นทีม	41
11 แสดงทีมในองค์กรของโรงเรียน.....	42